

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานตามภารกิจและหน้าที่ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ ในเขตการศึกษา 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอในเขตการศึกษา 1 ทั้งหมดเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 124 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-end) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการบริหารตามกรอบแนวคิดของ

รัสเซล ที เกรก (Russel T Gregg) ประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ 7 กระบวนการ คือ การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การติดต่อสื่อสาร (Communication) การใช้อิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน (Influencing) การประสานงาน (Coordinating) และการประเมินผลงาน (Evaluating) แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งงานปัจจุบัน มีคำถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานในหน่วยงานในเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก จำนวน 42 ข้อ คือ

การตัดสินใจสั่งการ	จำนวน	7 ข้อ
การวางแผน	จำนวน	7 ข้อ
การจัดองค์การ	จำนวน	5 ข้อ
การติดต่อสื่อสาร	จำนวน	6 ข้อ
การใช้อิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน	จำนวน	6 ข้อ
การประสานงาน	จำนวน	5 ข้อ
การประเมินผลงาน	จำนวน	6 ข้อ

โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกตอบข้อละ 1 คำตอบ ดังนี้

4 = ระดับการปฏิบัติมากที่สุดชัดเจนที่สุด หรือเหมาะสมที่สุด

3 = ระดับการปฏิบัติมากหรือชัดเจนมาก หรือเหมาะสมมาก

2 = ระดับการปฏิบัติดีน้อยหรือชัดเจนน้อย หรือเหมาะสมน้อย

1 = ระดับการปฏิบัติดีน้อยที่สุดหรือชัดเจนน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด

0 = ไม่ได้ปฏิบัติเลย หรือไม่มีความชัดเจนเลย หรือไม่มีความเหมาะสมเลย

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วยงานในเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก และแบบปลายเปิด (Open-end) มีคำถามจำนวน 42 ข้อ คือ

การตัดสินใจสั่งการ	จำนวน	7	ข้อ
การวางแผน	จำนวน	7	ข้อ
การจัดองค์การ	จำนวน	6	ข้อ
การติดต่อสื่อสาร	จำนวน	6	ข้อ
การใช้อิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน	จำนวน	6	ข้อ
การประสานงาน	จำนวน	6	ข้อ
การประเมินผลงาน	จำนวน	7	ข้อ

โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกตอบ ดังนี้

- 4 = ระดับปัญหามากที่สุด
- 3 = ระดับปัญหามาก
- 2 = ระดับปัญหาน้อย
- 1 = ระดับปัญหาน้อยที่สุด
- 0 = ไม่มีปัญหาเลย

การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงาน โดยยึดหลักการตามกรอบแนวคิดของรัสเซล ที เกรก (Russel T Gregg) ที่ได้สรุปกระบวนการบริหารงานไว้ 7 ประการ
2. เขียนข้อกระทง (Item) ของแบบสอบถามตามองค์ประกอบต่าง ๆ ของกระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาเลือกข้อความที่เหมาะสมและเพิ่มเติมข้อความให้ครอบคลุมเนื้อหายิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความแม่นยำตามเนื้อหา สำนวนภาษาที่ใช้ ดังปรากฏรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อแจ้งให้ผู้แทนวงการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 1 แจ้งให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

2. ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และไปจัดเก็บด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากร รวมทั้งสิ้น จำนวน 124 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 114 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.94 ของประชากรทั้งหมด ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 คือ

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืนจำแนกตามหน่วยงานในสังกัดของกลุ่มประชากร

ประชากร	จำนวนแบบสอบถาม		
	แจกไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
นนทบุรี	24	24	100.00
นครปฐม	34	30	88.24
ปทุมธานี	30	27	90.00
สมุทรปราการ	24	22	91.67
สมุทรสาคร	12	11	91.67
รวม	124	114	91.94

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ได้ดำเนินการตรวจสอบแบบสอบถามปรากฏว่า แบบสอบถามทุกฉบับมีคำตอบที่สมบูรณ์ ยกเว้นคำตอบแบบปลายเปิด ปรากฏว่าไม่มีผู้ตอบ จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ และนำเสนอด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตอนที่ 2 นำเสนอในรูปตารางแสดงค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

การปฏิบัติมากที่สุดหรือชัดเจนที่สุด หรือเหมาะสมที่สุด	เทียบกับคะแนน 4
การปฏิบัติมากหรือชัดเจนมาก หรือเหมาะสมมาก	เทียบกับคะแนน 3
การปฏิบัติน้อยหรือชัดเจนน้อย หรือเหมาะสมน้อย	เทียบกับคะแนน 2
การปฏิบัติน้อยที่สุดหรือชัดเจนน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด	เทียบกับคะแนน 1
ไม่ได้ปฏิบัติเลยหรือไม่ชัดเจนเลย หรือไม่มีความเหมาะสมเลย	เทียบกับคะแนน 0

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยในช่วงคะแนน ดังนี้

3.50-4.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด หรือชัดเจนที่สุด หรือเหมาะสมที่สุด

2.50-3.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติมาก หรือชัดเจนมาก หรือเหมาะสมมาก

- 1.50–2.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติน้อย หรือชัดเจนน้อย
หรือเหมาะสมน้อย
- 0.50–1.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุด หรือชัดเจนน้อยที่สุด
หรือเหมาะสมน้อยที่สุด
- 0.00–0.49 หมายความว่า ไม่ได้ปฏิบัติเลย หรือไม่มีความชัดเจนเลย
หรือไม่มีความเหมาะสมเลย

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษา
นิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตอนที่ 3 นำเสนอในรูปตารางแสดง
ค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ระดับปัญหามากที่สุด	เทียบกับคะแนน	4
ระดับปัญหามาก	เทียบกับคะแนน	3
ระดับปัญหาน้อย	เทียบกับคะแนน	2
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	เทียบกับคะแนน	1
ไม่มีปัญหาเลย	เทียบกับคะแนน	0

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนน ดังนี้

3.50–4.00	หมายความว่า	มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด
2.50–3.49	หมายความว่า	มีปัญหาและอุปสรรคมาก
1.50–2.49	หมายความว่า	มีปัญหาและอุปสรรคน้อย
0.50–1.49	หมายความว่า	มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด
0.00–0.49	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาและอุปสรรคเลย